

Høytid på forskudd

s.2

Hull i hund

s.8

Varmerekord i boks

Helt
vanlig
julenumm
er

Julespesial	Side 2
-------------	--------

Debatt	Side 5
--------	--------

Klima	Side 3
-------	--------

Novelle	Side 6
---------	--------

Hummer & Kanari	Side 4
-----------------	--------

Kultur og Miljø	Side 8
-----------------	--------

Den fineste jula noensinne

Sommerbesetningen var på gråten fordi de skulle gå glipp av jul på Hopen. Derfor flyttet de like greit høytiden til november.

Avspark var allerede 29. oktober, for da var det første søndag i hopenadvent. Fordi det er fire adventssøndager fikk alle tenne hvert sitt lys, og adventsdikt ble lest med slik innlevelse at hundene ulte i hundegården. Etter hvert ble det mørkere om dagen. Mer sne kom dundrende inn fra nordøst, og da første kassen med julepynt ble båret ned fra loftet gikk besetningen amok. Det var ikke fritt for plastnisser noe sted, og i innspurten lukket det svidde hjullager og brent treverk fra snekkerboden. Julegaver ble laget med slik omsorg at selv julenissen ville rødmet, og en palmebusk ble vakkert dekorert med glitter og stjerne i toppen for å ha et sted å legge alle pakkene.

Så kom selve dagen. God jul, skrek Christer Sørleie mens han slengte en nymarinert svineribbe på plastfjola så blodet sprutet. Velsigne deg, sa de andre, og klokken fem ringte jula inn og alle sto nyvasket i stua med hvert sitt lille glass med helikopterfuel fra Frankrike. Og latteren hang løst, og tårene trillet lett, og i all viraken gikk Jan Bjørn Sæther ut i snefonnen for å tisse. Mens han sto der alene med buksa nede i den stille natten, så han en stjerne som lyste klart og sterkt på himmelen. Da tok følelsene overhånd, og han løp inn for å ringe til jenta si Tove og si noe sentimentalt kliss han helt sikkert kom til å være flau over neste dag. Og mens dette foregikk fylte Atle B. Rolland glasset sitt flere ganger så jula ble mer og mer slik han var vant til.

Jula over alle juler: Atle, Jan Bjørn og Christer har så vidt begynt.

I romjula kom en delegasjon flyvende fra LYR. Assisterende sysselkvinne Elisabeth B. Løvoll sa noen velvalgte ord, før prest Leif Magne Helgesen holdt en vakker preken med gitarspill og

stearinlys (se anmeldelse side 8). Besetningen var rørt over at disse hyggelige folkene ville ta turen til Hopen for å spre julens budskap. Det ble på en måte toppen av kransekaka.

Så er jula over, og besetningen skal reise hjem. Og når de omsider sitter hjemme og familien drar grana inn i stua vil de bare fnyse og si at den fineste jula de noensinne hadde var i november.

Julebesøk: Våre nye venner Elisabeth og Leif Magne med kransekake fra Longyearbyen.

Hopen med stor C

Sommeren 2006 er den heiteste på Hopen siden målingene begynte i 1943.

Det forteller stasjonsleder Erik Saue som er å regne som varmerekordenes Indiana Jones. Det er ikke å legge skjul på at vi lenge har følt oss anonyme i den globale jakten på klimaendringer, sier han og drar oss ut i metbua for å vise hvor de svære temperaturene ble målt.

Eventyret begynte i juni med et gjennomsnitt på 1,9C. Det var 2,4 grader over normalen og ny junirekord. Normalt er det jevnt over minusgrader i juni, men i år ble det altså plussgrader, sier Saue og holder en varm vott rundt sensoren for å poengere at det var akkurat der det skjedde.

Så fulgte juli. Normalen fra tidligere år var 2,0 grader, men i år steg den ytterlige 2,3. Den to år gamle rekorden på 4,6 ble for tøff å matche, men vi var likevel overrasket. Hvorfor det tross alt ble så varmt er vanskelig å svare på, sier Saue og lener seg til side så kokken Sørli får løftet ut et brett nystekte boller som har stått til avkjøling.

Nedturen i juli var tung å svelge. Men det hadde likevel jevnt over vært en uvanlig varm sommer, og ved inngangen til siste sommermåned skjønte vi at vi muligens ville kuppe den varmeste sommeren noensinne målt på Hopen. Alt sto og falt på hvorvidt august slo alle gamle varmerekorder. Og da Saue skal til å fortelle videre kommer en dampende svett Sæther fra trimrommet og presser hele overkroppen inn i bua for å sjekke at alt er OK.

Det var en riktig triller, sier Saue og setter den rykende kaffekoppen under sensoren. Ja, vi var så spente og satt her og fulgte med hver dag. Han peker på den velbrukte smørbrødgrillen i mørket bak hygrometeret. De tre første ukene lovet intet, men i den fjerde så vi at kun minusgrader kunne spolere innspurten. Og natt til september kunne vi rydde ut den 500 watts arbeidslampen og sprette en flaske Hardy XO. Den gamle augustrekorden var

fullstendig smadret. Den nye rekorden var på 5,3C, og det er den varmeste måneden noensinne målt på Hopen.

Vi minnes at Saue var på Bjørnøya i 2004 da det ble målt hårreisende 22,8C en dag i juli. Vi spør om han nå har gjort et hat-trick, men da sier Saue nei og begrunner det med at alle tre varmerekorder være på samme sted i samme sesong. Men neste gang skal jeg få det til, avslutter han.

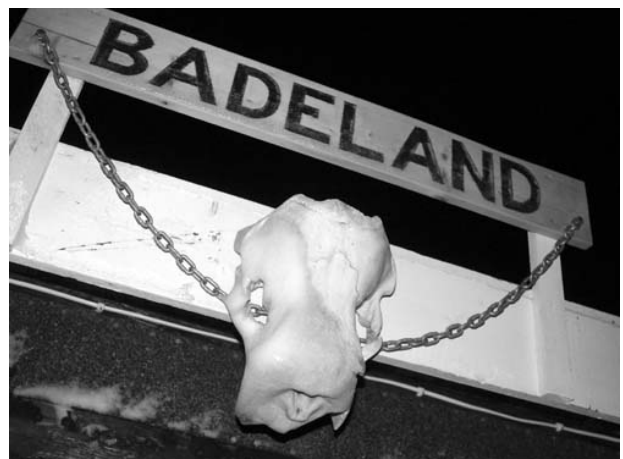
Herlig: Det føles som om vi har vunnet i klimakatastrofe-lotto, smiler Saue lykkelig og snurrer ledningen rundt varmepistolen for å rydde den vekk.

Treg start for Badeland

Global oppvarming åpner for nye markedsmuligheter.

Det forteller velferdssjef Atle B. Rolland. I løpet av høsten er badeområdet rustet opp med flaggstang og ny maling på stampen. For at tilbudet skal fremstå i organiserte former er

området døpt Badeland, og et skilt med selskalle og kjetting er skrudd opp for at ingen skal være i tvil om hvor de er, noe som skjer fra tid til annen. Til tross for den fabelaktige oppussingen går det fremdeles ukevis mellom hvert besøk, forteller Rolland. Men han er likevel positiv til fremtiden.

Hopen – det skjer

Besetningsnytt 1:

I september kom metfullmektig Atle Rolland susende nordover fra Haukeland. Før dag en var omme hadde han tømt høstbåten for paller, pumpet badestampen full av sjø, og drukket en boks øl.

Hull i flensen:

Fagarbeider Jan Bjørn Sæther fikk bakoversveis da han oppdaget at det hadde rustet hull i en flens på kjølesystemet på aggregatmotorene. Dette går ikke an, skrek han, og bestilte nye deler.

Prøver av drikkevann:

Tidligere i høst ble det tatt vannprøver fra tinekar, vanntanken, og fra springen på kjøkkenet. Den vage tilbakemeldingen kan tyde på at det er like greit at vi ikke vet hvilke basiller vi får i oss.

Nytt vindu:

På trimrommet er det nu montert vindu, slik at forbipasserende kan se inn.

Nytt søppel:

All søppel på Werenskiold er nu flyttet til stasjonsområdet hvor den er til større sjananse.

Mystisk lyd:

I september hørte vakthavende en prompelyd fra Bjørnøya. Ved nærmere undersøkelse viste det seg at det var lytterradioen til fellessambandet som var i ustand. Radioen er nu til reparasjon, og hvis alt går bra er lyden fjernet til jul.

Nødlys:

Brannsikkerhet er viktig, og i år er nødlysanlegget oppgradert med to ferske batterier med ekstra lang levetid. Så nu kan stasjonen trygt ta fyr i mange år fremover.

Besetningsnytt 2:

Ny besetning overtar skuta i desember. Veteran Bjørnar Weines fra Bergseng skal sjefe og snu opp ned på allting, mens fagarbeider Arnt-Ivar Lillevik fra Mo i Rana skal fikse alt som går i stykker. I tillegg kommer den legendariske vardøkkonen Ove Lund, så de blir nok en feit gjeng før de reiser hjem neste sommer.

Og når de komme hjem:

...skal Jan Bjørn tilbake til Tove og kremjobben i Siemens. Christer fiser nedover til Egypt for å tilbringe kvalitetstid med sønnen Erlend, mens Erik fortsetter turen jorden rundt på motorsykkelen Balto (www.eriksau.com).

Flens: Sjekk det rusthullet

Justisdepartementet vs. 330-skvadronen

I uke 43 var Hopen åsted for heftige samtaler mellom Justisdepartementet og 330-skvadronen.

Førstnevnte var myndig representert av den karismatiske statssekretær Terje Moland Pedersen hvis jobb er å fortelle justisminister Knut Storberget hva han skal mene om saker og ting som angår beredskap og redningstjeneste i Norge, samt seniorrådgiver Pål Anders Hagen som råder Pedersen om hva han skal si at Storberget skal mene.

330-skvadronen var ikke noe dårligere og stilte med helikopterlegenden Rolf Folland, bedre kjent som den orange-hvite baron. Han er nu sjef for hele greia og det gir ham en viss tyngde. Men i forhandlinger med de to tøffingene fra Justisdepartementet måtte han likevel regnes som en underdog. Derfor hadde Folland alliert seg med redningskvinne Anette Bunde som med sitt nærvær kunne lure frem en mykere attityde hos justisgutta. I tillegg var de backet opp av resten av crewet i tilfelle bråk.

På typisk Hopen-vis ble det dandert en aften hvor

karene kunne senke skuldrene og diskutere seg imellom helt uten sitatsjekk.

Og før kvelden var omme hadde alle sunget viser av Sven Åkerstrøm.

3 x lydmuren: Folland, Pedersen og Hagen.

Jordskjelvshow på Hopen

Hopen er av de stasjoner i Norge som registrerer flest jordskjelv.

Og det er ikke tull ifølge Tone Lise Kjærgård og Jens Havskov ved Geologisk Institutt ved UiB. Uttalelsen kommer etter at besetningen ble vekket den 28. oktober klokken 23.48 UTC av at stasjonsbygget sprellet som en nytrukket torsk. Skjelvet hadde senter 76.84N og 25.14E og ble målt til 3,7 på Richter'n. Det ble registrert så langt sør som Namsos.

Saue som hadde nattevakt hadde nylig samarbeidet med José Åsheim Joeda ved UiB for å reparere sesimografen som fusket i sommer. Derfor var det flott å se at grafene på PC'n lignet hva

en full femåring med ADHD ville tusjet på et A3-ark. Slik kunst liker de å se i Bergen, sier han og erklærer seismografen for friskmeldt. I tillegg til det større skjelvet ble det registrert tjue mindre skjelv samme helg, de fleste natt til søndag.

Saken er at disse og alle andre skjelv på Hopen er en hodepine for UiB, for de finner ikke ut *hvorfor* Hopen er så spesielt utsatt. De fleste skjelvene er så små at de merkes ikke, men nå og da kan det ta skikkelig løs. Slik som i 2003 da skjelvet var 5,0 og fagarbeider Tore Aasbrein ble kastet ut av senga.

Et åpenbart problem er at man har ingen erfaring med hva Hopen kan levere i et hundreårsperspektiv. Ser man på andre steder i verden, for eksempel

Tokyo og San Fransisco, så er der regelmessig aktivitet av den ufarlige sorten. Men en gang hvert hundrede år kommer et spektakulært kjempeskjelv. Kan man utelukke at det også kan skje på Hopen? Nei det vet ennå ingen, for her har ikke vært fast bosetting i mer enn 63 år.

For sikkerhets skyld er det utarbeidet en egen jordskjelvinstruks for stasjonsbesetningen. Ved større skjelv skal alle løpe så fort de kan til sesimograf-PC'n på teknikerrommet. Atle Rolland vil finne frem fire stoler mens Christer Sørli popper popcorn.

Teknikerrommet: Her vil det arrangeres jordskjelvshow.

Spøkelser eller synsbedrag?

I juli observerte mannskapet på cruiseskipet Hanseatic to menn ved Nordhytta.

I følge den detaljerte beskrivelsen var de iført overlevelsesdrakter og lappet en punktert gummibåt av merket Zodiac. De mystiske karene stirret lenge mot Hanseatic mens de diskuterte seg imellom. Sysselmannen ble informert og sendte SuperPumaen for å sjekke saken, men karene var som sunket i jorden.

Senere fikk vi besøk av 330 Bodø. De rapporterte om fotspor fra mennesker i sneen rundt Nordhytta, noe som skapte ny forundring fordi ingen på stasjonen hadde vært nord

for Kollerfjellet etter at sneen kom. En flyvende ekspedisjon med kjentmenn ble ikke mye klokere da de kunne konstatere at den fastboltede døra på Nilubua var forsvunnet, dette til tross for at det ikke har vært sommerbjørn i år.

Hvem eller hva som har romstert på nordsiden av øya i høst vet ingen. For øvrig er det ikke noe nytt at mystiske skikkelser observeres i terrenget for så å forsvinne i løse luften. I årenes løp har flere ansatte både på Hopen og Bjørnøya hevdet å se spøkelser i lendet, og for noen har det vært så ille at de ikke tør å gå på tur.

Juniorforsker Atle B. Rolland ved HFS (Hopen Filosofiske Selskap) mener disse observasjonene ikke kan vurderes ut fra en

klassisk tolkningen av hva et spøkelse er. Han påpeker at langt tid uten kvinner skaper et undertrykt savn som manipulerer synsnerven, noe han selv opplevde etter tju minutter på Hopen. Disse spøkelsene er ikke hva man savner

men hva man frykter, nemlig enda flere karer. Christer Sørli nikker samtykkende og ser oppgitt spesielt på Saue. Jan Bjørn Sæther på sin side mener det er overveiende sannsynlig at spøkelsene sees fordi observatøren er dum.

Etterforskning: På bakgrunn av vitneforklaringer har Hopen Politistasjon laget denne fantomtegningen av et spøkelse

Novelle: Den superhemmelige synopen

Det var snart helg, og direktør Helgert Tangstad ved VNN i Tromsø slurpet i seg siste skvetten i kaffekoppen, da Ivarodd Olsson fra salen kom løpende inn på kontoret med ferske svetteringer under armene og et dirrende ark i neven.

"Sjef, det er fra Hopen..." Og det var alt han rakk å si før han falt utmattet over skrivebordet. Helgert grep arket og kunne ikke tro sine egne øyne.

"Herregud, de har klart det. De har løst den superhemmelige synopen. Du vet hva det betyr?" Ivarodd svelget, for han visste svaret.

"Det betyr at vi må drepe karene på Hopen."

Det var Bjørn-Jan Sætpeis som samme kveld tok imot det uventede helikopteret. En lang og kjent skikkelse med gråstenk og høye skuldre hoppet ut døråpningen med en

Smith & Wesson kal.44 i neven.

"Neimen er det deg John Kolbein? Hva gjør du her med den revol..."

Lenger kom han ikke før det smalt.

"Die motherfucker," skrek Kolbein så Sætpeis fikk vondt i ørene.

"Hva skjer?" ropte Eirik Sauskolt fra stuevinduet.

"Kolbein skjøt meg," svarte Sætpeis, før han fikk ei kule så blodfokket sto ut ryggen på den nesten nye kjeledressen fra Tromsø Sport og Fritid AS. Samtidig var Atleif Rollebolle vitne til det hele fra soveromsvinduet. Han kastet seg inntil veggen mens svetten piplet i pannen.

"Tenk for svarte, tenk. Hva ville Steven Segal gjort nu?"

Et minutt senere hadde Kolbein tatt Kristulf Sørlien og Eirik Sauskolt til fange i fjæra. De ville vite hva det hele dreide seg om, og Kolbein forklarte. For

140 år siden ble det laget et synop-lotteri for å motivere værobservatører over hele verden til å bruke et nytt, norsk værkodesystem, nemlig synopkoden. En superhemmelig synop ble sydd sammen av tilfeldige tall, og hvis en observatør meldte de samme tallene i samme rekkefølge ville han eller hun vinne en premie på en million kroner. Men årene gikk, og været ble aldri slik at noen skrev en slik synop. Men i dag klokka 12 UTC skjedde det tilfeldigvis på Hopen.

"Hurra, vi er millionærer," sa Kristulf Sørlien.

"Sorry," sa Kolbein mens han trakk revolverhansen bak så det sa klikk.

"Meteorologisk Institutt har for lengst brukt millionen på julebord, og hvis vi nu skal betale hele beløpet med 140 års rente vil instituttet gå konkurs."

"... og Storm Værsenter vil få monopol i Norge," fullførte Sauskolt.

"Gode Gud, det betyr slutten på presise værmeldinger," sa Sørlien. Det gikk kaldt nedover ryggen på alle tre.

"Forresten, vil du ha noe å spise før du skyter oss," spurte Sørlien for å hale ut tiden. Kolbein rakk ikke svare, for i samme øyeblikk hoppet Atleif Rollebolle frem fra hjørnet på kaldlageret i en karatelignende stilling.

"Nå er du ferdig," sa han, og sparket etter revolveren. Men Kolbein fintet skytearmen bakover så Rollebolle mistet balansen og slo hodet i søppelbrenneren og besvimte. Kolbein lo en skikkelig ondskapsfull latter, og prøvde å peke håndkanonen fremover igjen for å pumpe stasjonsbesetningen full av bly, men noen hadde lusket opp bak ham og holdt ham i armen.

"Bjørn-Jan Sætpeis? Er ikke du død?" Sætpeis gliste med tenna full av blod og gørr.

"Å nei, du blir ikke kvitt oss så lett."

John Kolbein kom aldri tilbake til Tromsø. Ryktet forteller at det var en del av en innviklet plan for at Ivarodd Olsson skulle overta stillingen som ishavskonsulent. Men det er kun spekulasjoner. Ingen vet hva som faktisk skjedde. Alt man vet er at det sent fredag kveld tikket inn en melding fra Hopen. Det var en CCA på 12z synopen.

Kokken moste 94 år gammel rekord

Den gamle rekorden ble servert i Nord-Atlanteren den 14. april 1912.

Vi snakker selvsagt om Titanic, et hotell med propell, som med seksten skott og dobbel bunn skulle være usynkelig. Åtti gourmetkokker jobbet i tre kjøkkener, og klokken 18.00 presis ble en taretters middag severt av en armada kelner i First Class Dining Saloon. Fem og en halv time senere kolliderte skipet med et isfjell, og rekordmåltidet gikk over i historien som et av de mest ufordøydte fornøysler noensinne.

Nittifire år senere våknet Christer Sørli av vekkeklokken. Det var 15. november og Jan Bjørn Sæthers bursdag, og som vanlig hadde Sørli et festmåltid i ermet. Men denne dagen tok han dobbel dose C-vitaminer, og snurret i gang en CD med Puccini. Så ble Viktorinox-knivene slipt så skarpe at de med ett eneste kutt kunne skåret stasjonsbåten i to. Etter en siste sjekk av fjøler og panner braket det løs i en åttetimers solo-kokkemarkaton som ingen har sett maken til verken før eller siden.

Ferdigmarinert kjøtt og fisk ble båret inn på kjøkkenbenken. Så ble grønnsakene omhyggelig sjonglert for at de skulle være ekstra luftige i smaken. Med bare to hender og en komfyr dundret han løs på elleve retter som alle og en hadde sin særegenhet. Kjøkkenmaskineriet gikk på høygir så gnistfokket sto ut sikringsskapet og aggregatmotorene svettet olje. Alt i alt hadde stasjonen et overforbruk på 20.000 watt, og Sørli kjørte seg ned med rødvin

Artist: Mange av råvarene sjongleres før de videreforedles.

når vispearmen ble overopphetet.

Resultatet var verdens største oppvask laget av en enkelt kokk. Men det gjorde ingen ting, for Jan Bjørn Sæther fikk en bursdagsmiddag han sent vil glemme. Gildet ble åpnet med en aperitif, dvs. reinsdyrhjerte druknet i vodka. Så fulgte rettene på løpende bånd, akkompagnert av tre forskjellige viner og nykøkt vann fra Hopens eget vannverk. Måltidet varte i fire timer, og ble avrundet med konjakk og kaffe og en klype snus til dem som følte for det.

Dermed var den nittifire år gamle rekorden på ti retter i Nord-Atlanteren most ned

i støvlene. I tillegg var hele besetningen i live neste morgen, og maten ble grundig fordøyd før den endte sine dager som gjødsel for tang og tare i Barentshavet.

Til sist må vi takke Sørli for maten, ikke bare denne ene dagen, men for hele sesongen. Man kan jo spørre hvorfor en kokk på en øde øy oppi isgufset ønsker å legge så mye flid i arbeidet sitt når det er smått med publikum og han ikke tjener noe ekstra på det. Men Sørli har svaret klar: Fordi det er gøy. En slik holdning må man jo kalle en inspirasjon for oss alle.

Blåmandag: Neste dag tok kokken fri, og middag ble servert av vakthavende.

Christer Sørli's rekordmeny:

- 1**
Beluga Kaviar på
Salt Kjeks
- 2**
Cognacflambert
Hummersuppe
Julienne
- 3**
Kamskjellragout i
Butterdeigskiste
- 4**
Appelsinmarinert
Marulk, Beurre
Blanc, Pommes Anna
- 5**
Pannestekt Sjøkreps
avec Grissini
- 6**
Foie Gras på
Druesalat, Valnøtt
Brioche
- 7**
Ovnstekt
Ishavsrøye,
Glasserte Asparges
- 8**
Lakseterrin avec
Pesillekrem
- 9**
Rømme Parfait
- 10**
Roquefortfylt
Rullade av
Torskefilet,
Tomatconcassé
- 11**
Bringebørsorbet i
Kniplingsskår,
Sabayonne

Anmeldelser / Kultur og Miljø

Bok:

Fotballen er Rund – Per Bredeesen

Per Bredeesen bommer allerede i tittelen på denne boken. En fotball er ikke en runding, men en kule. Villfarelsen kan jo skyldes at boken ble publisert så tidlig som i 1962, og da trodde jo fremdeles de fleste at jorden var flat. Videre skriver ikke Bredeesen et ord om elementære ting som at fotballer er laget av lær eller plast, at de har en omkrets på 68-71 centimeter, og at vekten varierer mellom 396-453 gram. Kort sagt, vil du ha peiling på fotball så er ikke dette boken for deg. Terningkast 1.

Musikk:

Für Elise – Christer og Erik

Nårt nettene blir lange og radioparabolen er full av snefokk fra sørøst, da er det godt å ha eget husband. Christer og Erik har øvd inn Beethovens vakre klassiker Für Elise, og de spiller den med slik sjel og innlevelse at det kan være vanskelig å høre hvilken låt det er. Men det spiller ingen rolle. Terningkast 5.

Preken:

Julepreken av L. M. Helgesen

Prest Leif Magne Helgesen fra Svalbard Kirke nølte ikke et sekund men satte fokus på de varme, mellommenneskelige ting. Med vennlig blick beskrev han den gode tanken om å tenne et lys for dem som er langt borte, og det hele ble avrundet med et flerstemt *Deilig er den himmel blå* traktert av medbrakt trubadur. Helgesen lykkes så det griner, og Hopen er snart fri for stearinlys. Terningkast 6.

Christer og Erik: De gjør så godt de kan.

Julekort:

Julehilsen fra Elisabeth Cooper

Dette kortet fra floraspesialist Elisabeth Cooper ved UNIS ble levert besetningen ved årets julebesøk. Selve kortet er i et hendig format med bilde av en flyvende engel på blå bakgrunn. Men det er når man åpner folderen og leser den håndskrevne mørketidshilsenen på alle tiders norsk at julekortet virkelig tar av. Julekortenes Rolls Royce. Terningkast 6.

Solskinns historie

Etter 58 år fikk Jan Bjørn Sæther endelig julesokk.

Dette har jeg ventet lenge på, sier Sæther med grøtete stemme. Han forklarer at hjertet hans gjorde et hopp da han oppdaget at nissefar hadde vært på besøk natt til 24. november.

I sokken var en appelsin og et eple, et Vi Menn bikinispesiale fra år 2005, og en stor melkesjokolade. I tillegg fikk han en pose kamferdrops og en håndfull Twist.

Bedre julemorgen kunne jeg ikke fått, sier Jan Bjørn Sæther mens han tørker vekk en lykketåre og snufser en spiseskje snørr.

Hull i Nanuk

I et basketak med Tyson fikk Nanuk en stygg flenge i skinnet.

Såret gapte og huden vrent seg bak så allting lignet leppene til hotlips i MASH. Ja, det var nesten så besetningen sto i kø for å kose med Nanuk. Etter samtale med Bente Akselsen

ved Tromsdalen Dyreklinikk ble Nanuk behandlet med T-skjorte og antibiotikakur for å hanskes med uønsket slikking og skumle virus.

Etter fem uker med hundehustjeneste var Nanuk tilbake på topp. Hullet var grodd igjen, og han var klar for nye basketak med Tyson.

